

Anul 59

Seria II-a Nr. 464

8 PAGINI — 15 BANI

Miercuri 14 noiembrie 1956

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Citiți în pag. 4—5

VORNICUL

povestire

de Eusebiu Camilar

C. MIHALCEA

La căminul cultural (pictură)

În scurtul răgaz dintre o sîrbă îndrăcită și un ceardăș înfocat, nuntașii ridicară paharele, închinînd în cinstea și sănătatea tinerei perechi.

— Trăiască minii! Elyjen! Vivat! — strigară cu toții, care pe ungu-rește, care în grai românesc; iar un bătrînul mai hîtru, după ce goli paharul pînă-n fund, izbucni volos:

**La nuntă, ca la nuntă,
Am jucat, ne-am veselit;
Dar eu vlagă mi-o păstrez,
Ca să joc și la botez.**

La semnele stăruitoare ale nunilor, tînăra pereche fu nevoită să se sărute în văzul tuturor. Taraful începu să cînte Nuneasca. Apoi, fu împlinit vechiul obicei al darului, al „cinstei”, cum se spune prin partea locului. Rînd pe rînd, oamenii trecară prin fața nunilor și le înmînărară, pentru miri, felurite daruri. Dădeau cu dragă inimă. Aceasta era una dintre cele mai frumoase nunți din comuna lor, Sintana de Mureș. Fiecare cunoștea povestea celor doi miri, a maghiarei Reghina și a românului Dumitru. Dumitru și Reghina se știau încă de mici copii. Se jucaseră în colbul aceleiași uliș, se zbenguiseră prin aceleași văluri care înconjoară satul, se scaldaseră în același coț al Mureșului. Totuși, ei nu s-au putut cunoaște întru totul și nu s-au putut lega pe deplin, decît aici, în sinul marii familii care i-a înmînunchiat pe ei și pe părinții lor: în gospodăria colectivă.

Lucrau amîndoi în brigăzile de cîmp. Reghina, în brigada romînilui Lazăr Puni, iar Dumitru în cea

a maghiarului Albert Mathyas. Se fîtilneau nu numai pe tarla, dar și pe panoul de onoare, unde numele lor stăteau deseori alături, la loc de cinste. Cei doi brigadieri, Adalbert și Puni, i-au prețuit și îndrăgit atît de mult, încît au ținut morțiș să le fie nună. Împotriva obiceiului, amîndoi nunii sînt bărbați. Cu toate acestea, tînăra pereche are și o nașă: colectivă. Și această nașă, atentă și darnică, le aducea acum daruri cu mîinile zecilor de nuntași...

Dinaintea nunilor — în tăcerea deplină care se așternu pentru o clipă, — se opri, sprijinit într-o cîrjă, bătrînul Puni Simion. Are 93 de ani, uncheașul; dar a făcut în vara asta 40 de zile-muncă. Aducînd „cinstea” sa, el le dori tinerilor căsătorii, ca atunci cînd i-or ajunge vîrsta, să fie și mai în putere decît el.

După moșneag, încintară tinerii Carolina Verdeș și Mocoș Ianoș. Nunii îi întîmpinară cu un zîmbet de îngăduință, în timp ce cîteva babe începură să-și dea coate și să șușotească. Faptul că Ianoș și Carolina, el maghiar și ea romîncă, se îndrăgiseră și aveau de gînd să se căsătorească, nu mai era pentru nimeni o taină. Ceea ce nu știa însă lumea, era că și tînăra Rozica Racz îl îndrăgise pe românul Ionel, șoferul colectivei. Numai Florica, socotitoarea, care a învățat ungu-rește de cînd a intrat în colectivă, băgase de seamă că de la o vreme Rozicai începuse să-i placă graiul lui Ionel, întocmai ca și sărutarea lui.

Multe și felurite daruri s-au strîns. N-au lipsit nici grînele. Aur din belșugul holdelor crescute de colectivști: 2 tone la hectar! Se mai adăugă la zestrea mirilor porumb din recolta de mai bine de 3 tone la hectar. Rîdea porumbul cu șiragurile pline de dinți ale știuleților.

Un singur om lipsea de la petrecere. Era moș Mihail Ballö, paznicul. Acordurile săltărețe ale tarafului răzbăteau însă și pînă la el, după cum jocul siluetei care se perindau dincolo de ferestre, într-un virtej neobosit, îi încintau la rîndul lor privirea. Ca și în alte seri, bătrînul păzea avutul colectivei: grajdurile noi, încăpătoare, cu vaci de rasă Siementhal, cu cai vînjoși și lași în crupă, cu uriașul taur Victor — care cîntărește 1.050 de ocule și despre care s-a dus vestea în toată Regiunea Autonomă Maghiară; silozul circular cu porumb verde tocat, bazinul de beton pentru borhoț de stecă, șurile de paie și stogurile de coceni cît munții, neobositul camion parcat la locul lui de odihnă...

Petrecerea nuntașilor îi prilejuia bătrînului Ballö un simțămînt de plînatate, de adîncă mulțumire. Își spunea:

— Au tot dreptul să petreacă și să se bucure. Sîntem slobozi și bogăți. De aceea, sîntem și veseli.

Un nor răzleț se ivi pe cer, întunecînd pentru o clipă fața lumii. În răstimpul cît norul trecu fantomatic, ca o pată peste pămînt, moș Ballö avu dintr-o dată o năzărire, un gînd

care lui însuși i se păru zmintit:

— Ce-ar fi dacă, la vremea asta de veselie și îndestulare, ar apărea ca o vedenie moșierul Adalbert Marionfi, sau alții care ne-au supt atîta amar de vreme, să-și ceară pămînturile înapoi?

Moș Ballö clătîna din cap și începu să rîdă:

— Ei, dar ce-a fost nu s-o mai întoarce, așa cum nu poți sili Mureșul să curgă înapoi spre izvor.

Norul se topi ca o părere, iar în raza lunii care-și cheltuia argintul prin împrejurimi, se iviră doi băieți de-o șchioapă, aducînd din partea nunilor cîte un taler cu de-ale gurii:

— Kenyer, Sült és bór! — spune primul.

— Pîtă, friptură și vin, — întregi al doilea.

Unul era băiatul lui Albert Mathyas, iar celălalt al lui Avram Moldovan. Prietenii la cataramă, băieții își făgăduiseră să învețe fiecare graiul celuilalt...

EPILOG Zilele acestea, cei doi băieți i-au adus bătrînului paznic din nou bucate de la masa unor noi căsătorii: Carolina și Ianoș... Și dacă ar fi să mai scriem o povestire și despre nunta aceasta, am adăuga din nou un epilog, prin care să vestim căsătoria Rozicai cu șoferul Ionel. Și-am scri povestirea noastră tot într-un scurt răgaz dintre o sîrbă îndrăcită și un ceardăș înfocat...

C. NICULAE
și P. POPA

TH. AMAN

„Briul” (pictură)

Popas la AUREL DIACONU din Leordeni

Un om vînjos, cu pârul sur, a dat în lături porțița și ne-a poftit să stăm. S-a stropșit pe urmă la dulăul negru și miniat foarte, care, la glasul stăpînului, s-a potolit ca prin farmec.

Aurel Diaconu pare morocănos. Cînd în sfîrși! l-am făcut să înțeleagă ce-i cerem, eu și tehnicianul agronom, un zîmbet șiret, de om care cunoaște întortochețele vieții i s-a abătut în colțul gurii:

— V-ați ostenit de pomană. Că mare lucru nu-i... La vîrsta mea îmi poate fi îngăduit să-l socotesc pe tovarășul tehnician agricol, Iancu Dumitru, un țincău cu caș la gură... Dar — a continuat gîzda — cîte o dată și oul poate fi mai priceput decît găina. Ast' larnă, la cursul agrotehnic, ne-am scris vreo 30. Unii s-au lăsat însă păgubași. Mie îmi plăcea. Aflam acolo multe pe care nu le știam. Tovarășul tehnician le spunea pe toate după

carte și n-aveai chip să te înconțrezi cu el. Cartea-i carte. Sînt. Numaj cu rarița ne-am ciondănit noi. Eu, că-i bine să dau cu rarița, el că nu. Pină la urmă s-a dovedit dreapta-tea.

— La cursuri ați vorbit ce să faceți în caz de secetă? l-am întrebat pe unchiș.

— Așa și așa. Nu erau semne. Iarnă bună, zăpadă multă, pe urmă ploii... O dată n-a vorbit agronomul despre asta. Însă nu toți i-au dat ascultare. Pentru vorba aceea, în iarnă asta, mă duc din nou la cursuri fără greș.

— Ce vorbă?

— Despre lucrarea pămîntului în caz de un secetos. Mi-a prins bine. Și mie, și altora care l-au ascultat, alde Ion Greu, Turturoiu, Costache Aurel... Toți am scos peste 2.000 kg. de boabe la hectar...

— Și cum ai făcut?

Diaconu a dat din umeri.

— Am muncit după cum am învățat la cursuri. Dacă am văzut că arătura e moale, am lăsat-o cîteva zile să se zvînte. Cînd s-a zvîntat am băgat grapa de fier. Pămîntul s-a mărunțit lesne. Cînd a fost de prașilă iar am băgat grapa de fier. Pe urmă, să birui buruienile m-am întovărășit cu Nicolae Dinu și-am dat amîndoi cu prașitoarea trasă de cai. Cînd porumbul era săltat binișor, am prașit din nou...

Diaconu s-a întors către agronom:

— Bine că mi-am adus aminte. Ieri a fost pe la mine Marin Trandafir din Moara Mocanului și-ți lăsa vorbă să-l trec și pe dînsul pe lăstă. Era amărit pentru cele 700 de kg. care le-a cules și mi-a zis că vine de acum înainte și dînsul la cursuri...

V. STANESCU

GH. FLORESCU

Inima satului

Dacă ieși din orașul Buzău pe drumul Focșanilor urmărind firul apei Buzăului înspre izvoare, dai de comuna Mărăcineni, așezare gospodărească întinsă de-a lungul riului, cale de mulți kilometri.

Era o seară frîguroasă de toamnă, cu o lună care scotea peste întinsuri, cînd mi-au apărut în față casele mari, îngrijite — albine de curățenie sub bateala de lumină a lunii — împrejmuite cu ogrăzi înșesate de copaci. Mi se păru un sat ca în pozele făurite pentru a ilustra frumusețile țării. Și am avut de văzut — în acurta mea sedere în Mărăcineni — frumuseți care stăteau ascunse primelor priviri, dar care se iveau pe rînd înlesnindu-mi pătrunderea în viața mărăcinenilor ori în cea a „sufletului comunei” cum numesc ei căminul cultural.

O echipă de teatru ce nu-și dezmințe menirea

Despre piesa „Bărbatul fără opinci” pe care o repetau „actorii” căminului, nu se poate spune că ar fi prea izbită. Dar era jucată cu atîta pasiune, cu atîț elan de către echipa de teatru, încît îmi păru că asist la lucruri ce se petrec adevărat în viață și că Gheorghe, Raluca ori Anica — personajele piesei — simt pe drept cuvînt oamenii din comună. Atît de firesc juca Elena Georgescu rolul unei țărăni „rea de gură” (Anica), așa de simplu se mișca pe scenă, Tătuca Nicolae, atîta patimă punea în rolul Cazan Filofteia, care cu toată gingășia celor 19 ani părea o femeie cu o întregă experiență de viață... Nu mi venea să cred că toți aceștia erau țărani care jucau cu arta unor adevărați artiști de teatru.

Învățătorul Al. Constantinescu — instructorul echipei de teatru — îmi povestește cîte ceva din istoria echipei. Începuturile activității ei coincid cu perioada de frămîntare din comună pentru înființarea întovărășirii agricole. O sumedenie de oameni erau preocupați de dorința de a se întovărăși pentru a găsi o cale de belsug în viața lor. Cea mai mare parte dintre săteni se urneau însă anevoie. Atunci interveni căminul cultural, care încercă prin colectivul său de conducere, prin brigada artistică să convingă oamenii că singura cale pentru o viață mai bună este munca în colectiv. Se dau o serie de serbări, se țin conferințe agrotehnice, se organizează vizite la gospodăriile colective din regiune... Echipa de

teatru joacă piesele „Oamenii poruncesc pămîntului” și „Omul potrivit la locul potrivit”, care arată viața nouă din gospodăriile colective. Activitatea căminului cultural si-a arătat roadele. Frămîntările mărăcinenilor s-au limpezit și întovărășirea agricolă s-a încheiat cu 30—40 de familii. De pe atunci mărăcinenii zic căminului „sufletul comunei”.

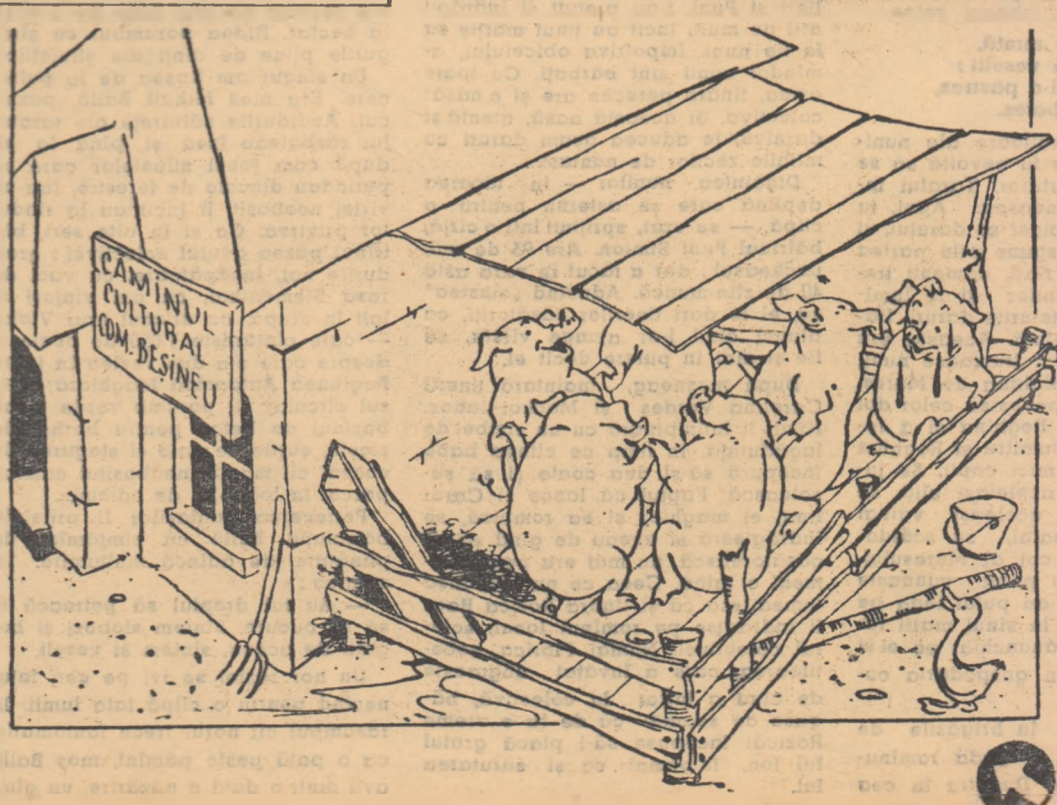
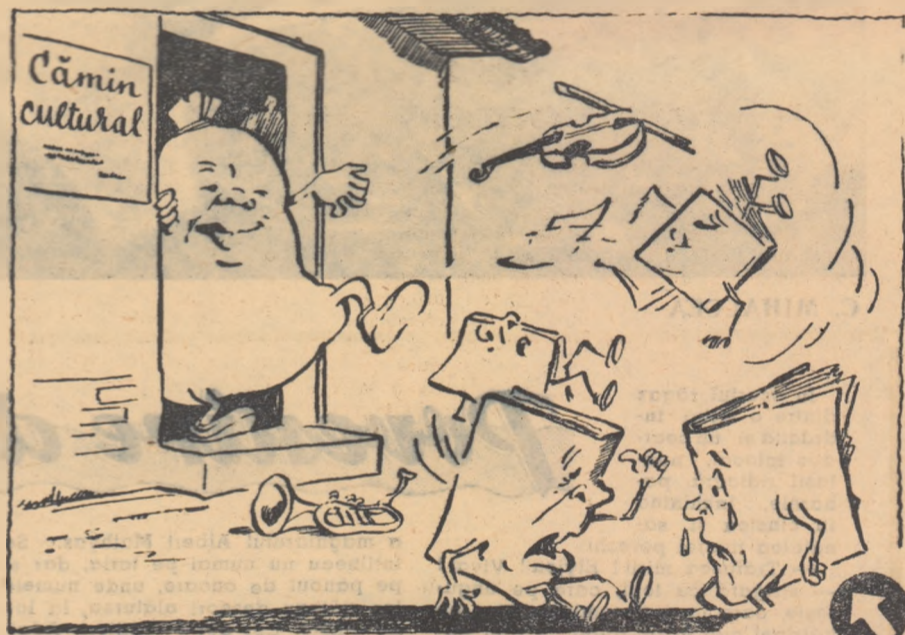
Învățăminte din cărți

Munca căminului cultural se duce fără întreruperi. Fie campanie de toamnă, ori de primăvară, fie cules, ori perioada de intensă activitate a iernii, directorul căminului cultural, Dumitru Gavrilă, știe să îndrepte acțiunile căminului acolo unde trebuie. Criticînd pe cei rămași în urmă, popularizînd pe fruntași, convingînd pe oameni să folosească metodele agrotehnice cele mai avansate, echipa artistică de agitație urmărește pulsul accelerat al vieții comunei.

Am stat de vorbă cu unul din cititorii cei mai pasionați ai bibliotecii — Crăciun Nicolae — căruia Dumitru Gavrilă îi însuflase dragostea de lectură. Crăciun, un om îndesat, mijlociu de statură, cu o față parca cioplită în platră, dar cu niste ochi luminoși și mari, care trădau un suflet duios și cald, îmi vorbi de cărțile care l-au luminat, umplîndu-i mintea și sufletul cu căldura dragostei de oameni și cu învățăminte și adevăruri despre viață.

Printre lecturile lui nu lipseau operele lui Sadoveanu, Eminescu, Topîrceanu, ori „Bărăgan” și

„Desfășurarea”, pe care o citise de patru ori — și făcuse din el un convins adept al colectivizării. Îmi mărturisii apoi cu mindrie în glas: „Cărțile agrotehnice mi-au dat multe învățăminte. Învățînd din ele cu ceilalți întovărășiiți, am scos în anul asta 2.000 kg de porumb la hectar. În timp ce unii individuali abia de-au făcut 700—800”. Mărturia lui mi se păru grăitoare. Și grăitoare cred că li se va părea și celorlalți mărăcineni care în ultimul timp se gîndesc tot mai mult la transformarea întovărășirii lor într-o gospodărie colectivă.

Au trecut mai bine de doi ani de cînd conducerea g.a.s. din comuna Laslea, raionul Sighișoara, folosește drept magazie sediul căminului cultural din comuna Nou-Săseș.

CARTILE: — O să ne plîngem la cei mari.

SACUL: — În zadar, fiindcă tot cu noi țin.
(Desen de H. LERU)

Directorul căminului cultural din comuna Beșineu, raionul Luduș, regiunea Cluj, a transformat estrada de dans pentru vară, aflată lîngă cămin, în cociină de porci.

PORCII: — Cumsecade director! Cum ne poartă de grijă! Păcat că nu ne-a trimis și o orchestră!

(Desen de NIC. NICOLAESCU).

CARTI NOI

V. I. Lenin: Opere — vol. 31 (aprilie—decembrie 1920), E.S.P.L.P. 568 pag. — 7,50 lei

V. I. Lenin: Tezele din aprilie — ediția a III-a. Colecția „Biblioteca marxist-leninistă” — E.S.P.L.P. 64 pag. — 1 lei

xxx: Lupta P.C.R. pentru apărarea intereselor maselor populare în perioada stabilizării relative a capitalismului (1923—1928). Ediția a II-a. Colecția „În ajutorul celor ce urmează cercurile de studiere a istoriei P.M.R.” — E.S.P.L.P. 40 pag. — 0,55 lei

Petru Groza: Prin țara celor șase sute de milioane — China de ieri și de azi — note de drum — E.S.P.L.P. 344 pag. — 8,40 lei

Arăturile adinei de toamnă sporesc recolta

O dată terminate însămînțările de toamnă, un bun gospodar se îngrijește de efectuarea arăturilor adinci pentru însămînțările de primăvară.

Dacă unii țărani muncitori cu gospodării individuale mai obțin producții încă scăzute la cultura porumbului, de exemplu, aceasta se datorește în mare măsură metodelor inapoiate ce se mai folosesc la lucrarea solului. Mai sînt numeroși țărani, care pentru însămînțările de primăvară execută o singură arătură superficială în preajma însămînțărilor. Fără îndoială că o asemenea lucrare făcută în primăvară, cînd vînturile sînt puternice, iar zilele devin mai călduroase, duce la pierderea umezelii din sol și la uscarea pămîntului. Sămînța aruncată într-o asemenea arătură, incolțește cu greutate multe plante nu răsar, iar lanul apare cu foarte multe goluri. Această stare de lucruri duce la micșorarea producției.

Cercetările oamenilor de știință din domeniul agriculturii, precum și practica a numeroase gospodării agricole de stat și gospodării colective, au dovedit că culturile de primăvară semănate pe terenuri arate din toamnă, dau sporuri importante de recoltă, în comparație cu terenurile neogorite. Aceste sporuri de recoltă se obțin la toate culturile de primăvară și în special la porumb, cultura cea mai răspîdită din țara noastră. Astfel, experiențele făcute ani îndelungați au arătat că porumbul semănat pe un teren ogorit toamna la 18—20 cm. adîncime, a dat un spor de recoltă de 900—1.400 kg la hectar, față de cel semănat numai în arătura de primăvară. Aceasta însemnează că prin arătura de toamnă și prin incorporarea unei cantități corespunzătoare de îngrășăminte, recolta la hectar se poate dubla.

Prin executarea arăturii de toamnă se pot obține sporuri mari de recoltă

și la alte culturi, cum sînt, de pildă, grîul de primăvară, ovăzul, cartofii, sfecla de zahăr, inul, cînepa și altele.

Dacă în cazuri excepționale arăturile nu vor putea fi terminate pînă la venirea iernii, ele pot fi continuate cu aceleași rezultate bune și în timpul iernii, cînd solul este acoperit cu un strat subțire de zăpadă și este ușor înghețat.

Arătura de toamnă se face la adîncimea totală a stratului arabil, care, după cum se știe, variază după natura solului, clima și plantele ce vor fi cultivate pe terenul respectiv. Un sol argilos, de exemplu, cere lucrări mai adînci decît un sol mai ușor, sfecla de zahăr cere un sol mai adînc lucrat, pe

cînd orzul se mulțumește cu solul lucrat mai la suprafață. Arătura de toamnă se face pe toate terenurile,

cu excepția terenurilor cu soluri nisipoase, pe pantele mai pronunțate, care se pot eroda ușor, precum și pe terenurile care de obicei se inundă primăvara.

Plantele extrag, an de an, cantități importante de substanțe nutritive din sol, sărăcindu-l. De aceea este necesar să redăm solului o parte din aceste substanțe sub formă de îngrășăminte.

Cel mai bine este ca îngrășămintele să fie încorporate în sol odată cu arătura de toamnă. Pentru porumb se pot da cantități masive de bălegar fără pericolul căderii. Prin administrarea a 30.000 kg de bălegar la hectar se realizează sporuri de producție între 39,3—51 la sută la hectar. Se obțin rezultate și mai bune dacă bălegarul i se adaugă și îngrășăminte chimice. Cantități mari de bălegar trebuie date și terenurilor cultivate cu sfeclă de zahăr, cartofi, legume etc.

Iată de ce datoria tuturor țăranilor muncitori, este să nu piardă nici o zi și să iasă la cîmp pentru terminarea cît mai grabnică a arăturilor adinci pentru însămînțările de primăvară.

de ing. AL. HAGI

locuitor al ministerului Gospodăriilor agricole de stat

GOSPODARI ȘI... „GOSPODARI“

(Cu aparatul fotografic prin cîteva sate din raionul Călărași)

Cu mult drag muncesc colectivii și în aceste zile de sfîrșit de toamnă. Iată-l pe moș Ilie Bucur, grădinar priceput al gospodăriei colective „Gh. Dimitrov” din satul Ceacu, raionul Călărași, punînd cartofii la siloz...

...lingă magazia de cereale un grup de colectivii din aceeași gospodărie, curăță porumbul cu batoza.

Nici la gospodăria colectivă „Filimon Sîrbu” din satul Călărașii Vechi, același raion, oamenii nu stau cu miinile în sîn. Unii transportă bumbacul cu cele două autocamioane ale lor la stația de egrenat din Călărași.

... alții fac ultimele reparații la mașinile și uneltele agricole ale gospodăriei agricole colective, înainte de a le pune în remiză.

Cum va fi vremea în următoarele săptămîni

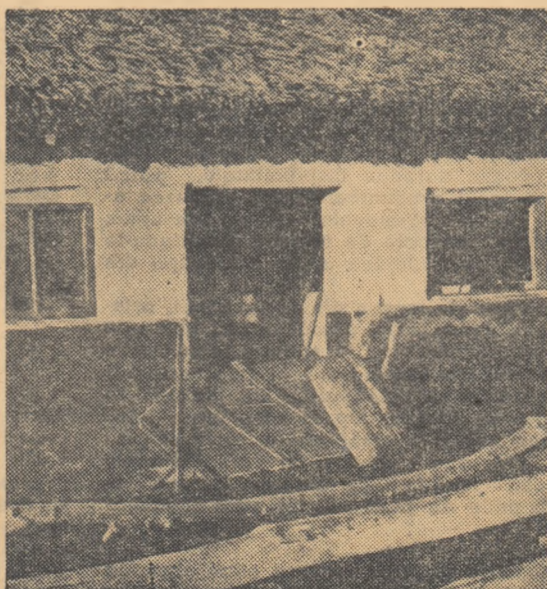
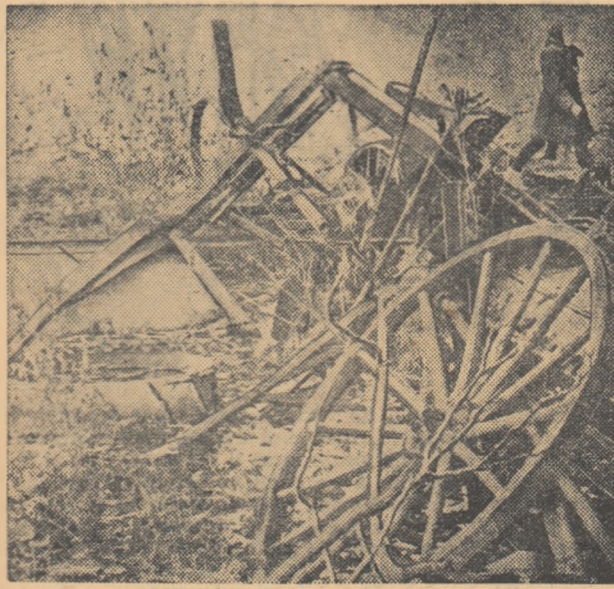
Întîm de-acum în iarnă sau toamna își va prelungi șederea? Iată în rebarea pe care am pus-o tovarășilor de la Institutul Meteorologic Central, care ne-au răspuns următoarele:

— Valul de ger ce s-a abătut asupra țării noastre în zilele de 9 și 10 noiembrie — ca urmare a masei de aer polar ce a pătruns din nordul Europei pînă pe meleagurile noastre — nu va ține multă vreme. Toași luna noiembrie, spre deosebire de octombrie, se anunță a fi — în general — foarte schimbătoare. Vom avea zile reci cu cerul cînd senin cînd înourat, precum și

zile cu vreme închisă, umedă, cu ploți și lapoviță. De exemplu: între 14 și 15 noiembrie vremea va fi în general uscată și rece dimineața, după care urmează — pînă la 23 noiembrie — zile ceva mai călduroase cu o temperatură care va urca de la 5 la 11 grade, cu cer înourat și dimineți cezoase. De la 24 la 27 noiembrie vremea va fi mai mult senină, uscată și rece, temperatura ajungînd — mai ales dimineața — pînă la minus 15 grade. Și în fine în ultimele 3 zile ale lunii, vremea devine din nou umedă și friguroasă, iar în cea mai mare parte a țării vor cădea lapoviță

și ninsoare. În această perioadă temperatura va fi noaptea sub minus 5 grade, iar ziua pînă la zero grade.

Așa cum se anunță a fi vremea, este limpede că multe zile bune de lucru nu vom avea. Dar nici nu vor lipsi cu desăvîrșire, căci după prevederile meteorologilor noștri, ploți, lapoviță și ninsoare vor cădea cu deosebire în Moldova și Ardeal. Deci zilele bune ce au mai rămas pentru lucrările din cîmp, li-vadă și vie trebuie folosite cu rost, încît iarna să ne găsească cu pămîntul ogorit, via îngropată și livada pregătită pentru iernat.

Deși condițiile sînt asemănătoare, nu au aceeași dragoste se îngrijește colectivii de la gospodăria colectivă „1 Mai” din satul Cuza Vodă, de utilajul lor agricol. Fotografia ne înfățișează unul din aceste aspecte...

„Iar aici se află presupusa „maternitate de scroafe”. În fotografie se vede destul de bine cum este îngrijită această construcție.

Colibă pentru bostană? Nu, e ghețaria cooperativei din satul Cuza Vodă. E greu de presupus însă că într-o construcție părăginită ca aceasta, va putea cooperativa să păstreze gheață pînă la vară...

Muzeul din Tulcea

Un fluierat scurt, un viraj în larg și vaporul nostru a acostat. Sintem la Tulcea, port la intrarea celor trei brațe Chilia, Sfântu Gheorghe și Sulina.

E duminică... Totuși, portul activează. Se încarcă și se descarcă mărfuri. Din Delta au venit locuitorii cu produsele lor, în luntre ușoare și câtrănite. Par niște scoici pe fața vinată a Dunării. La stânga mea cheul cu nenumăratele lui fabrici: de mucava, de conserve, de construcții navale și pornesc spre centrul orașului.

Cotesc o stradă la dreapta și peste puțin tată-mă în fața unei clădiri impunătoare, cu un grilaj solid de fier, pe frontispiciul căreia stă scris cu litere mari:

„Muzeul raional Tulcea”.

Urc scările de marmoră albă. Aici, în clădirea aceasta, se lătau odinioară un chiabur îmbogățit din speculație și sudoarea poporului. În fața mea apare un om mărunt, cu ochii vii, trecut de 60 de ani. E directorul muzeului, învățătorul pensionar Nichita Bonfug. Ii spun scopul vizitei mele, și pe dată, ochii lui mă privesc cu înțelegere și bunăvoință.

— Înainte însă de a trece la vizitarea muzeului — îi spun eu lui Nichita — te rog să-mi povestești toate peripețiile prin care ai trecut până să vezi înlăptuită opera dumitale de astăzi.

— Ce să vă spun...? E drept că am avut mult de suferit... că n-am avut nici un concurs din partea autorităților de pe vremea când am început opera mea. Aceasta însă n-ar fi contat... Marea nenorocire a venit de pe urma celor două războaie. Cel din 1916 și cel dezlănțuit de Hitler.

— Și cum v-a venit ideea acestui muzeu?

— Să vedeți: de fapt, eu sint dobrogean. Din comuna Concaz. Încă de când făceam școala normală la Galați, văzind că prin vii, prin piroage, ori și unde se făceau săpături la noi în sat se găseau fel de fel de urme ale trecutului ca: ulcioare, candele, chiar și anfore, pe care oamenii din sat le aruncau, ori le vindeau la Tulcea, pe câte-o litră de rachiu, mi-am zis: dacă aș aduna eu toate relicvele acestea și aș face un muzeu?

Ideea aceasta nu mi dădea pace. Când am ieșit învățător și am căpătat postul de director la Ali-Bel-Chioi, sat pe care nu l-am părăsit până la ieșirea la pensie — mi-am și pus planul în aplicare. Am început să alerg, să caut, să cumpăr din micul meu salariu obiectele pe care nu le puteam căpăta pe gratis și încet, încet mi-am înjghebat un mic muzeu, la început exclusiv istoric. An de an am căutat să-l îmbogățesc.

CÎNTEC

Dramund argintul lunii,
Leagănă-te plop subțire
Și din frunze-nilorate
Zi-l un cîntec de iubire.

Zi-l un cîntec, să adoarmă
Apa-n vaduri la răstoace,
Că e badea dus cătană
Și uritul nu-mi dă pace.

Dorului să-i pun căpestre,
Nici în somn n-am fost în stare.
Eu îl rog să stea cuminte,
El s-aprinde și mai tare.

Sună, plopule, din frunză
Cu toți plopii laolaltă,
Versul vostru să străbată
Peste munți cu fruntea-naltă.

Colo, la hoțar, departe,
Lin și dulce val de vază...
Și va tresări volnicul
Strajă gilei, vieții strajă.

Da, va tresări volnicul,
Ca și tine, plop subțire,
Cînd de-acasă-o să primească
Acest cîntec de iubire...

ION HORIA CREȚIANU

țesc. Dar cum vă spuneam; a venit războiul din 1916 și ocupația germană. Multe lucruri au fost furate... Când s-a încheiat pacea, am luat-o iar de la capăt, cu ce-mi rămăsese. Ocupația hitleristă a fost însă și mai aspră. Văzind că n-o pot scoate la capăt, am început să dosec exemplarele mai de preț și să le trimit la Tulcea. Mulți îmi spuneau: „ai să dai de dracul cu muzeul tău”. Nu m-am temut... Și iată că astăzi, cu sprijinul statului popular, am putut înjgheba ceea ce se vede.

Să mergem însă, să vă explic pe loc.

Cu pași rari, pornim prin sălile mari, luminoase, cu parchet pe jos — în total nouă săli — de o curățenie exemplară. Nu știți ce să admiri și unde să te oprești mai întâi! Vitrinele cu mulțimea păsărilor ori

Reportaj de N. DUNĂREANU

a animalelor împăiate după ultimele mijloace tehnice? Ori poate frumoasele exemplare din era Neozoiică, printre care un remarcabil exemplar de fildeș de mamut, descoperit pe malul lacului Babadag, la punctul Suhai? Arătînd cu mîna vitrina de alături, Nichita Bonfug îmi spune:

— Iată, aici sint cele mai vechi roci din țară. Cristale de la Sîlnoa, din dealul Tugulea, de la Niculiță. Alături „Baritina” care se exploatează astăzi, din minele de la Somova. Afară de acestea, mai avem perita, magnetita, calcaperita.

— Astăzi, îmi spune Nichita Bonfug înflăcărit și din ce în ce mai mult — Dobrogea noastră a devenit un adevărat șantier. Se ridică diguri noi, se adîncesc canalele, se însămințează locurile neproductive cu pini de Australia, iar fauna și flora

se studiază în amănunțime de către specialiști trimiși de Academia R.P.R.

Noi ne-am străduit — continuă el — să dăm o imagine cât mai completă asupra mamiferelor care locuiesc pe fundul lacurilor, a mărilor, în stepă. Și totuși mai sint exemplare care ne lipsesc și ni s-a spus că există, dar pe care încă nu le-am putut căpăta, cum ar fi vipera cornută, care trăiește la noi și în Caucaz.

Oprindu-se în fața unei noi vitrine, cu melci, insecte, fluturi, broaște, Bonfug îmi atrage atenția asupra unui pește foarte curios: „rîndnica de mare”, care prin imigrația lui ajunge pînă-n insulele Arhipelagului.

Iar ca un contrast, între aceste vietăți minuscule, într-o altă vitrină, mai spațioasă, apar solemn „împărății stufului”. Un mistreț cu părul negru ca fundul cecanului, cu dinții albi, un recin, apoi dihorul Viza, — risul, vidra și hermina.

— Și acum, după ce-am trăit aproape o oră în lumea peștilor și a animalelor — îmi vorbește Nichita — să trecem la partea istorică. Observați, glăsuie el cu oarecare mîndrie în glas: — Uitați-vă bine... Acesta, e micul tezaur compus din 49 de monede ale lui Mircea cel Bătrîn, domn pînă la marea cea largă!

Și luîndu-mă de mîna, trecerăm în altă sală. Aici, mă duse în fața unei pietre. Incepu să-mi citească în traducere: „Piatra aceasta e lucrata de soldatul Valeriu Proclus, care a făcut parte din Legiunea I. Iovoa sub împăratul Deoclețian la anul 285-313...”

— Tulcea era în vremea aceea o cetate cu numele „Argessus” — adăugă peste puțin Bonfug.

Cînd să ne despărțim, strîngîndu-mîna și mulțumindu-l, bătrînului acesta, cu sufletul plin de văpaie, îmi vorbește cu multă mîndrie în glas:

— Piatra aceasta frumoasă, care e singura în țara noastră, eu am descoperit-o!

SÎNT DOUĂ MÎINI...

de

VIRGIL TEODORESCU

Răsare-n miezul verii, pe cîmp un
Unelte corolate, grăbite la muncă
Și parcă toate-s una cu brațele
În legănata mare de grîne ce se
Sînt două mîini acolo, legate laolaltă
Pentru aceeași țintă, într-o-ntrărire
Iar una e o creangă țîșnită din tu
Și alta e oțelul uneltei ce se mîndrește
Și-aleargă împreună, ca apa caldă
Care-a crescut deodată și trece
Atunci cînd se îmbracă în el o altă
Peste cîmp matcă mai potrivită
Și sparge bolovanii ce i se pun în
Așa e și plugarul cînd întîlnește
Această mîna tare, ca de oțel că
Pe care muncitorii din fabrici l-au
Ingenădate astfel pe coarnele de
Pecelulesc o cale ce duce la bel

Maî rar om ca vornicul nostru de demult! Ni-l matoră viața anilor noștri vechi și ni-l matoră cronica văii noastre! Trebuie să se știe: cronica văii noastre niciodată nu minte, și s-ar putea iscăli în ea și ingerii, sub faptele bătrînilor de nimeni întrecute și de nimeni puse la îndoială... Ce faptă mai mare s-ar cere unui vornic, decît să și pună pieptul pentru ocrotirea necăjiților? Așa om era vornicul cel vechi, și dacă nu i pomenesc numele, nu i-l pomenesc de teama urmașilor săi prea cloțoși care mi ar putea căuta pricină că scriu la carte despre străbunul lor... Cine știe cum e mai bine! Poate au dreptate urmașii, să-l las în pace să doarmă la vișni, după ce a ținut pecetea satului în mîna mai bine de patruzeci de ani. A pornit vornicia la sfîrșitul veacului trecut, iar veacul nou l-a găsit alb ca iarna. Eu însumi împreună cu toată sămînța noastră, ne închinăm amintirii lui, căci pentru noi era să-l mîncească funia în anii ultimului împărat de la Viena. Lucrurile s-au întîmplat așa:

La începutul primei nebulii mari a lumii, într-o vară înălțărată, au venit jandari cu pajuri și ni-au luat toate vitele din sate. Parcă văd și acum sulul urias de colb galben slîmit de sub răsmaile de picioare, parcă văd cum stăruie în adîncul văzduhului, ca o piclă, pulberile lungilor drumuri împărătești. Treceau vitele puhoie, mai cu seamă în timpul nopții, și se auzeau mugete, boncăluituri, izbituri de pari. Se întîmpleau îngrămădeli nemaipomenite, pe la fîntîni, și se auzeau bocete pline de deznădejde...

Îșeau femeii cu lămpile la garduri, să le facă lumină și treceau cîrdurile puhoie, abia se desluseau prin pulberile ridicate, și jandari călări izbeau cu pari, le cîrăneau pe drumuri forite, ocolind apele, occlind marile răsruici cu lîntni și satele. Parcă se dislocau noroade înspăimîntate, parcă venea asupra lumii o nenorocire, așa se auzea apropierea și trecerea sârmanelor cunute... În urmă, departe, veneau convoaie de femei, urmărindu-le cu îndărătnicie, cu nădejdea că le vor scăpa din vălmășag.

Citeodată, cîrdurile țeseau din picla nopții, ostentive, cu capetele în pămînt, parcă lingînd pulberile răcorite. Unele se repezeau la șanțuri, la ochiurile de apă, și le sorbeau dintr-o dată, în timp ce trupul li se cutremura, și se cutremura... Boi plăvani cu coarne uriașe, se izbeau cap în cap, într-o înfricoșată bătaie pentru o sorbitură de apă. Veneau călăreții și le coseau coarnele, cu pari. Singele acoperese ochii însubniți de durere, curgea în pulbere, sub miile de picioare în mers învălmășit.

Rîuri și riușoare de vite curgeau către șoseaua mare, ca într-un fluviu. N-am să uit niciodată clipa cînd ne-a venit și nouă rîndul să scoatem vitele în drum. S-a oprit la poartă un jandar acoperit tot de pulbere, răgușit de seie. A scos o condică, și pri-

VORNIC

vindu-ne cum stăm înlemnii de spaimă, fața noastră creștă mai tare. Poate rîdea, însă mai curînd îmi venea a crede că plînge, căci stropi mari îi lunecau printre creșturile obrazului. A poruncit vornicului să deschidă poarta, să dea drumul vitelor noastre. Însă grajdul era gol. Unica vită, o vițică floreaică, o ascuseserăm în stogul mare de paie. Vornicul sta în ușa grajdului, arătîndu-i că nu se află înăuntru nici un fel de vită. Atunci, jandarul a scos un rîset răgușit. Și-a tras sabia din teacă; s-a dus drept la stog și a înfipt sabia pînă-n umăr. Din stog s-a auzit un muget. Peste cîteva clipe, trecea

prin fața noastră soarelui... Jandarul pe uliță, ce se șoseaua împărăteru geru săbii. Parlovitură.

Atunci am văz

A scos din tendarul. A peacă la îngrozite. Au v

INCHINARE PARTIDULUI

de EUGEN FRUNZĂ

Zhva care trece
Fără vis, deșartă,
Sună surd și rece
Ca o hără spartă...

Noaptea care vine
Fără vise-n ramuri,
Piere în suspine
Sub cernite flămuri...

Să slăvim de-aceea
Forța ce ne dă
Magica scinteie-a
Viselor baghete

Și ne dă-n scrisuri
Drepturile sfinte
Peste orice visuri
De aci-nainte.

PATRIE*)

De cum deschis-am ochii te-am iubit —
Și chiar de-ai fi să mor nu-s potolit:
Iubire ești... în siii hotărâți!
Și ură naști în cei ce ni-s urți.

Priveghetori în cîntec te alini,
Străvechiul Olt te scaldă în argint —
Și-ai fost slăvită și vei fi mereu
În graiul sfînt, cu leagăn viu și greu.

DEMETRU PAN

*) Din ciclul „Dragoste de țară”.

DOR

Fată mlădicioasă
Fîr de pipirig,
Ce tot ieși în casă
De n-ai cînd strig?

Fată bălătoară
Pul de gospodar,
Am să trec și-n seară
Și striga-voi iar.

Am s-aduc din luncă
Pe cînd ar tot dorul
Și dacă ieși încă
Am să starm zăvorul.

Iar de pază, baba,
Dac-o sta jurata,
Te-o păzi degeaba:
Toți îi fur eu fata!

STAN PAUN

plor, de dimineață
al nopții se descheată,
bastră-n minereu, —
plor, ca un trofeu
dogoarei fără sașiu,
răsări în spațiu
cîmp, peste ponoare,
stropul de sudoare.
brăzdarul sau cormanu,
Domnul, nici Satana,
scoală, ca țărani,
și mină către arat plăvanii,
argi în care saltă,
flacăra înaltă,
pere și trudă,
zori de zi asudă
oșelul, alb aproape,
uri, în prășitori și grape,
așchia de glincă
mo neagră, mai adîncă.

seceri:

UL

Povestire
de
EUSEBIU
GAMILAR

mare oprit în pripă. Unul l-a izbit pe vornic peste gură. A țîșnit singele. Al doilea l-a legat cu un lanț, și așa îl tirau după dișiți, în urma cîrdurilor, către țîrg. Numai o singură dată a gemut vornicul nostru, către femeii:

— Dacă am fost cîteodată aspru, iertați-mă...
— Să te ierte Dumnezeu... — au strigat femeile, și umerii li se zguduiau de plîns.

Însă nu s-au mulțumit nici femeile cu atît. S-au adaus convoierilor de femei străine, și urmau cîrdurile. Cînd treceau prin sate, se repezeau spre vornic alte femei, cu coțifele. Să-i deie apă, însă le fugăreau jandarii. Și astfel, s-a îndurat cerul peste noapte, și-a prins a bubui în tunete. A venit o furtună mare cum nu se mai văzuse. Cîrdul s-a oprit la Luncușoara, pe imas. Acolo, vornicul nostru a fost aruncat în coliba jîtăriei, ferecat în lanțuri. Cu cît bubuiau tunetele mai tare, între vite creștea vîlmășagul. Toți jandarii s-au dus să le oprească. Vornicul a rămas singur. Pînă azi, se spune că femeile i-au ros lanțurile cu dinții. Fapt este că l-au eliberat. Au apucat pari, și au pus jandarii pe fugă. Cîrdul s-a risipit în cîmpie, către păduri. Știu numai atît, că după ce s-a limpezit ceul și după ce a răsărit luna, noi, în frunte cu mama, minam vițica spre Fundoara, la codrul cel mare și nepătruns. Am stat multă vreme acolo, în bejanie, și uneori mă urcam într-un stejar de pe culme să mă uit spre drumul cel mare al prăpădului. Sulul de colb se ridicase iar. Și într-o zi, cum stam acolo în pustie, s-a oprit în fața noastră un om. Era vornicul.

— Prăpăd...
Atîta a rostit, și după ce a îmbucut pită de orz de pe ștergarul nostru, s-a infundat în codru, adăugînd:

— Mare prăpăd... hei, lume...
Avea atîta spacimă în ochi, parcă adunase în adîncul lor toate prăpădurile timpului.
— De ce a plecat așa de repede moșul „Prăpăd”? — a întrebat spre mama unul din noi.

— Care „prăpăd”, proștilor? — s-a miniat mama.
— Nu-l porecliiți, cinstiți! ca pe-un sfînt... Il urmăresc cătanele, să-l ucidă...

Degeaba însă. Vorniculul nostru nu i se potrivea alte nume în acele clipe de groază. Și așa l-am poreclit: „badea Prăpăd” și așa avea să-i rămînă în cronica văii noastre. A umblat fugar, pînă s-a alinat nebunia lumii. Cînd au bătut clopotele semnele de incetare a nebuniei, a coborît și vornicul din codru. I se risipise neamul. Era sărac și singur. L-am poftit să imbie la masă. După ce a ospătat bine, s-a ridicat cu fața spre lumina soarelui:

— Hei, dragii moșului, mare prăpăd a fost...
— Adevărat, — am răspuns noi. Și clopotele băteau, vestind toată vietatea despre încetarea cumpenei.

Cum s-a sfîrșit istoria vorniculului? Vom căuta în cronica văii noastre, și vă vom spune...

floreană orbită de lumina
a repeadă în cîrdul de
cîrdul cel mare de po
Tipam. Tipă toată ulița. Ful-
tu, cosecu coarnele, dintr-o
oate vornicul...
II
gea, și a pus o în fața jan-
is scurt și a dat să-l re-
S-au pieptuit, în fața uliței
și jandari, de la cîrdul

I. ANDREESCU

Cioban la oi (pictură)

„ȘCOALA”

Călătorind în toamna asta pe meleagurile Tirnavelor, am făcut cunoștință și cu un gospodar din satul Crăciunelul de Jos. Il cheamă Ion Maer.

E un gospodar cu două hectare și ceva de pămînt. Dar cum prin părțile acelea-s locuri nisipoase și pămîntul nu-i prea darnic în bucate, oricît de bine l-ai munci, după un an de muncă, Ion Maer nu prea s-alegea cu mare lucru. Trebuie să însemnez aci că hotarul Crăciunelului are dealuri cu fața către miazăzi, locuri minunate pentru vii. Pe lingă asta în sat se afla o stațiune de cercetări viticole a Institutului de Cercetări Agronomice. Avea și Ion Maer un loc de-o jumătate de hectar, pe-o coastă de pe care scotea cîțiva saci de porumb. S-a gîndit să-l planteze cu vie.

Era în primăvară. A cerut și sfatul inginerului Boris Baltagi, care conducea pepiniera de viță a stațiunii. Inginerul i-a dat curaj și i-a făgăduit să-l ajute și la procurarea viței port-altoi, stațiunea avînd în plus cîteva zeci de mii de butași ce urmau să fie împărțiți sâtenilor. Să facă și el cerere. A făcut și, spre marea lui bucurie în loc de 10.000 de butași cît a cerut, i-au dat 20.000. A făcut

se pomeneste că tractoristul trece drumul.

— Ai nevoie de ajutor, — baci Maer.
— Cum de nu, da' nu îndrăzneam să grăiesc...

Intr-o jumătate de ceas au fost gata toate biloanele.

A sădit altoii în aceleași zile cu stațiunea, a început stropitul cînd a început și stațiunea. L-a întrebat pe brigadier ce procent de piatră vînată pune ei în zamă. 35 la sută. Puse și el tot atîta, dar peste cîteva zile bagă de seamă că la el sînt virfuri de lăstari uscate, în timp ce la stațiune n-au nici pe dracu. Necăjit, se duse la brigadier.

Li spune omul ce și cum. Stă brigadierul și se gîndește o clipă, apoi îi răspunde:

— Să mor dacă n-am pus și noi 35 la sută. Dar știi ce trebuie să fie? După cum ai văzut noi stropim cu o motopompă puternică. Aruncă zama prin stropitori cu presiune mare, în vreme ce dumneata stropești cu o pompă manuală, cu o presiune mult mai mică și-atunci stropii ies mai mari și atacă frunzele.

Nu teea zi să nu vină pe la cîmp. Cînd stropea stațiunea, stropea și el. De treizeci și trei de ori a stropit! Acuma, înspere

Reportaj de SILVIU PODINA

toamnă, stațiunea a mai stropit de două ori, dar el nu mai avea nici o bucățică de piatră vînată și nici bani să cumpere alta. N-a mai putut stropi. Mana atît a așteptat.

Totuși, după aprecierea inginerului Blatagi, scoate 60 la sută altoii de calitate înția, adică pînă la 12.000 bucăți. Ca să-și planteze locul de vie îi trebuie cel mult 3.000. Inseamnă că poate vinde 9.000. Socotînd numai cu un leu și cinci-zeci de bani bucată, vin 13.500 lei. De-aci își acoperă toate cheltuielile făcute și tot îi mai rămîn 8.000 de lei cîștig curat de pe o palmă de loc. Iată unde zace comoara. Numai că la anul nu mai are loc. Es'e știut că școala de viță nu merge doi ani în același loc. Ea cere asolament de cinci ani, așa cum are stațiunea...

— Și-atunci ce-i de făcut? baci Maer — l-am întrebat pe gospodar. Lași să-ți scape comoara din mină?

— Trebuie să ne unim puternic mai mulți cultivatori de viță din sat și să facem o asociație. Atunci am avea asolamentul nostru din lunca Tirnavei, am putea iriga așa cum face stațiunea, atunci ne-am putea cumpăra și noi baremi o motopompă și-o rarită de făcut biloane și muncind mai ușor am putea crește în fiecare an două-trei sute de mii de altoii. Fă și dumneata socoteala ce cîștiguri am putea scoate...

La sfîrșitul discuției am adăugat zîmbind:

— După cum văd, ai învățat ceva la „școala” dumitale din acest an...

— Am învățat. Acuma rămîne să mă zbat să pun în practică cele învățate...

(Desen de ALEXANDRA ANGHEL)

Mihalcu se trezi mai târziu ca niciodată, moleșit și împovărat de griji nelămurite. Odihna de peste noapte nu-i priise. Avusese un somn neliniștit și se perpelise tot timpul în așternut. „De unde toate astea?” — se întrebă el, privind buimac un ghemotoc de hirtie pe care-l tot mototolea în pumn. Desfăcu încet degetele, netezi ghemotocul și recunoscând frazele stingace pe care le ticluise aseară, izbucni în ris. Adormise cu discursul în mină! Infilăcaratul lui discurs, pe care nu-l putuse isprăvi cu nici un chip! Oricum o aducea din condei, i se părea că sună anapoda. „Dragi lunceni și cinstiți oaspeți, o realizare fără precedent — expresia aceasta o culesc cu griji dintr-un ziar — o realizare fără precedent în viața satului nostru vine astăzi să ne umple inimile de bucurie...”

— Nu, își spuse Mihalcu după oarecare chibzuială. — E cam sfiorător. Să încercăm altfel. „Tovarăși... Sărbătorim astăzi înființarea gospodăriei colective din satul nostru...”

— Nu, nu merge nici așa. E rece, sec.

Afară, pe uliță, începu să crească uruitul oțorva căruțe. Mihalcu sări la fereastră și trase cu ochiul de după perdea.

— Hai! Incep să vină oaspeții! — se mustră el, recunoscând în cele câteva căruțe chipurile unor colectivști din Salcia. Urmări convoiul cu privirea și văzând că se oprește lângă cooperativa de consum, porunci pentru sine însuși:

— Repede la treabă!

Ca să-și poată cerceta obrazul mai bine, inclină puțin oglinda de deasupra lavoarului și începu să se săpu-nească.

— Niculino!

— Ce-i, tată? — răspunse cineva de dincolo.

— Te-ai sculat? Adu-mi o cămașă curată.

Fata se ivi ușoară ca umbra. Obrazul îi era fraged și odihnit. „Cum mai seamănă cu răposata!” — oftă Mihalcu.

— De ce oftezi? întrebă fata.

— De griji, — glumi el, arătându-i hîrtia cu discursul. — Dacă m-au ales președinte, am intrat în viteză, nu vezi?

De pe uliță răzbi uruitul altui convoi de căruțe. Mihalcu se feri în jos și căruțele începură să defileze pe luciul oglinzii. „Una...două... trei...” numără el în gând. „Astea-s din Zăvoiu.”

Se opri la a patra și fără să vrea scăpă briciul în apa săpunită din lighean. Avusese o nălucire sau femeia pe care o văzuse în căruță era chiar...?

Cătă iscoditor spre față și incredințându-se că ea n-a văzut nimic, îi veni inima la loc.

că la patruzeci și cinci de ani, el, Ion Mihalcu, se putea lega cu atîta căldură de o femeie. Zbură cînd se ducea la vîie!

Viișoara o avea stingheră, tocmai la Zăvoiu, cale de vreo treizeci și ceva de kilometri și era învecinată cu ogorul Filofteii, al vădanei. El culegea strugurii, ea culegea porumbul. Așa se cunoscuseră. La muncă.

— Stai binișor, să nu ne vadă cineva! — îl rugase ea înțîiași dată.

— Nu ne vede nimeni, Filofteio.

Mai târziu îi spuse:

— Dacă ne cununăm, nu ne-om rușina nici de oameni, nici de noi înșine.

Doamne, și ce-a urmat! A chemat-o

Dragoste târzie

Așadar, avusese o nălucire sau văzuse bine? S-ar putea să fi venit și „ea”? La urma urmei ar fi oit se poate de firesc. S-a urcat în căruță cu zăvoienii ei și a venit. Poate e-o fi și ea colectivistă. Dar de ce o fi venit? La inaugurare? Sau o fi bătut cale de trei poște ca să-l înfrunte pe el și să-l chinuiească cu privirea ei de foc? „Ei, tu Filofteio, zadarnic te-ai îmbufnat, și m-ai ocărît! De mult ne-am fi luat, dacă ar fi fost pe voia noastră!”

Fereastra de la uliță se cutremură sub loviturile unei mini zdravene și cineva strigă răgușit:

— Hai Mihalcule, hai tovarășe președinte! Ai făcut discursul?

Era Niță, socotitorul.

— Nu mai citești nici un discurs, — spuse Mihalcu deschizînd fereastra — O să vorbesc liber.

Niță rămase cu gura întredeschisă, ceea ce însemna că hotărîrea președintelui l-a impresionat adinc.

— Ascultă, Niță, ce zăvoieni au venit adineauri?

— Păi, alde Naie Gruiu, frații Baciu, ăla... cum îi zice... Mitrofan...

— Dar colectiviste?

— Naiba știe? Te pomenesti că trebuia să le fac apelul! — se dezvinovăți socotitorul.

Mihalcu îi trîni fereastra în nas și trecu la spălat.

Își aminti cum o cunoscuse acum doi ani. Își aminti totul, pînă în cele mai mici amănunte. Graba cu care se ducea s-o vadă, clipele petrecute în vie, șoapta aspră și rugătoare a femeii. Nu și-ar fi închipuit niciodată

la el acasă. Voia să-i vadă gospodăria, să-l cunoască fata. Să-și spună și Niculina cuvîntul. Să hotărască toți trei, împreună...

Stăteau la masă și vorbeau potolit, despre una, despre alta. Numai despre ei nu aduceau vorba. Așteptau să înceapă fata. Dar fata tăcea și sta întepată pe scaun.

— Niculino, dă-ne și tu ceva de-ale gurii, fetico. Și un ulcior cu vin.

Zăbovise în cămară cît un veac și venise cu trei ouă fierțe și un crîmpei de brînză. Mai mare rușinea!

— Brînză s-a cam terminat, că avem oi puține, îndrugase ea. Iar găinile au căzut toate cloțe.

— Mulțumesc, nu mi-e foame! — spusesse Filofteia, întunecîndu-se la față.

Apoi venise Tița, sora răposatei. Cine o poftise? Cum de se brodisse toamă acum? O fi aflat ceva? O fi chemat-o Niculina?

— Dumnezeu s-o ierte pe biata maică-ta, Niculino! — spusesse ea aplecînd paharul și vărsînd un strop pentru răposata.

— Că noi bem și ne ospătăm, iar ea zace sărăcuta de zece ani în pămînt și taică-tău a dat-o uitării și vrea să-și aducă alta în casă, și de tine, Niculino, n-are milă și rușine că ești fată de măritat și ca mine o să vină în peție alde Neașore al lui Tudose, și-atunci ce lucrușoare o să mai ai tu, că în lavița și scriin' maică-ti o să cotrobăiască mîini străine, păcatele și nevoile noastre, că ne-a găsit dragostea la bătrînețe, Niculino!

La bocetele Tiței, Filofteia se ridică se neagră la față și ieșise fără să scoată o vorbă. El o urmărise în neștiere pînă la căruță, ba chiar o ajutasese să-și potrivească cerga în jurul coapselor.

— De ce trebuia să le asmuți pe alea? — izbucnise ea, ridicînd biciul asupra calului. — Știi că sint săracă! Să-mi fi spus deschis că nu mă vrei...

Mihalcu tresări speriat. Se făcuse ora 8, Niculina plecase pe nesimțite, dar el zăbovea în casă pradă amintirilor acelorora. În drum spre sfatul popular și de acolo spre sediul colectivelor, se gîndi într-una la Filofteia și o căută cu privirea în toate părțile.

N-o văzu însă nicăieri. Abia pe la prînz, cînd se pregătea să-și înceapă discursul de inaugurare în fața zecilor de oameni adunați în ograda colectivei, simți că ea se află acolo. Se pomeni deodată sub focul unei perechi de ochi care, liniștiți și gravi, îi fixau pe ai lui. Era acolo, chiar lângă treptele tribunei, atît de aproape, că i-ar fi putut simți răsufierea. Aproximarea asta îl tulbură. Pierdu șirul ideilor și începu să spună ceva care sămăna mai mult cu o poveste, decît cu un discurs.

Era povestea omului strîmtonat, copleșit de griji, căruia gospodăria colectivă îi deschide toate căile spre bunăstare. Povestea dușmănilor și ranchiunurilor purtate pentru un răzor, care se sting prin munca laolaltă. Povestea bărbatului și a femeii, cărora întemeierea unui cămin nu le va mai pricinui neazuri...

— Bravo, Mihalcule! Asta zic și eu discurs! — îi spuse Niță bătîndu-l pe umăr, în timp ce ropotul aplauzelor stîrni toate stolurile de porumbei de prin împrejurimi.

Oaspeții cerură și ei cuvîntul. Unii aduseseră daruri. Cînd veni rîndul celor din Zăvoiu, Filofteia făcu un semn și două căruțe acoperite cu rogojini înaintară încet spre mijlocul ogrăzii. Filofteia lepădă rogojinile și spuse tare:

— Noi, colectivisti din Zăvoiu, vă dăruim din ceea ce ne-a prîsosit după înțitul an de muncă, două scoafe pline și cinsprezece duble cu porumb. Iar ca zestre pentru prima fată care va nunci în colectivă, un cufăr cu albiturii. Cine vine să ridice darul? — încheie Filofteia.

— A lui Mihalcu! A lui Mihalcu! — strigară cîteva femei.

— Face nuntă luna viitoare cu al lui Tudose! — întregi Tița, cumnata lui Mihalcu. Apoi își înghionti nepoata, șușotîndu-i: — Ieși, fa Niculino, ce mai stai?

Niculina ieși împleticindu-se, roșie ca para focului și trase căruțele pe rînd sub șoproan, smucînd caii de zăbale. Dacă văzu că fata nu se mai dezlipeste de acolo, Mihalcu se furisă pînă la ea și o mustră potolit:

— O făcuși de oale, Niculino! Nu puteai și tu să spui un cuvînt de mulțumire?

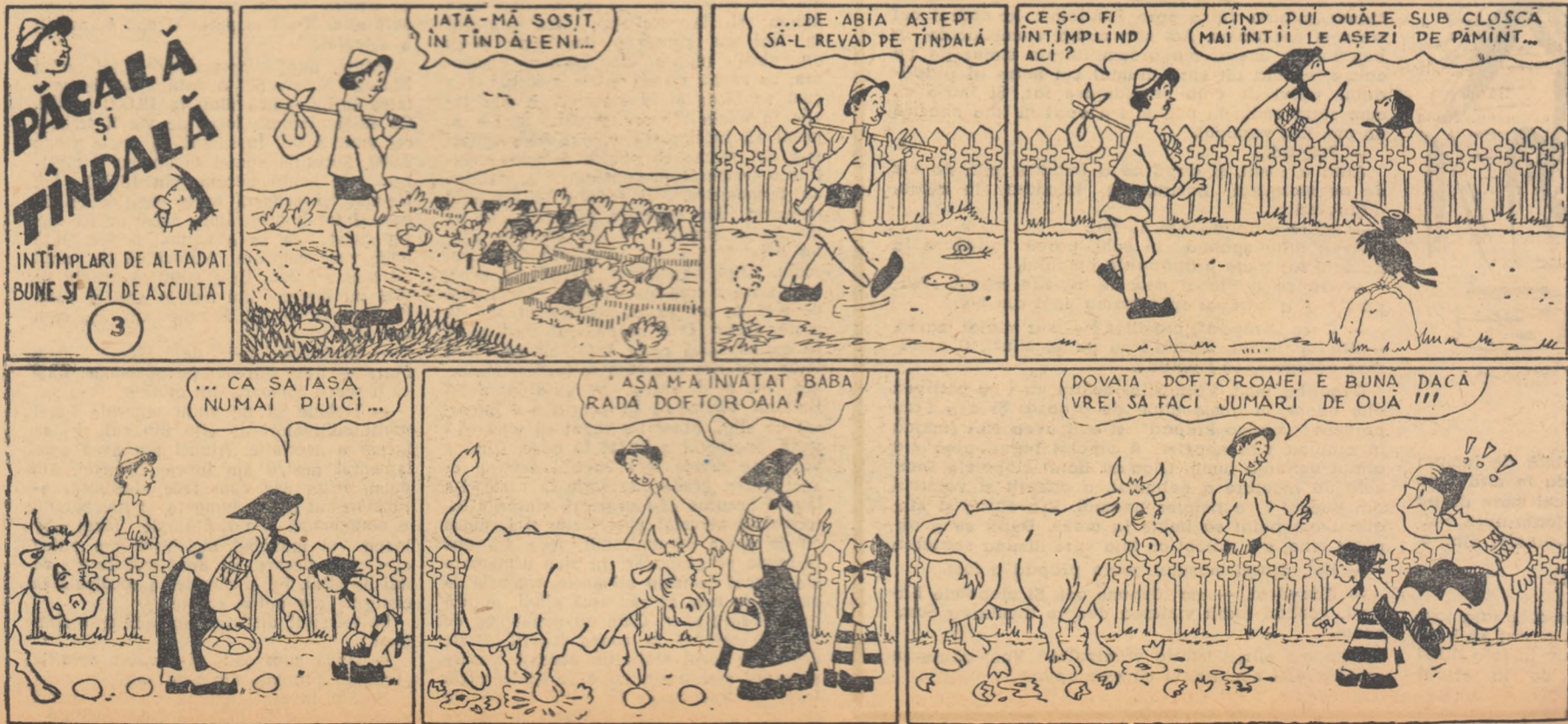
Ea tăcea, răsucînd necăjită colțurile bastistei.

— M-am fisticit — blîgui în cele din urmă. — Du-te dumneata și mulțumește. Dacă vrei, spune să vină pe la noi. Eu mă duc să pregătesc ce trebuie.

În curte, corul școlarilor începu să cînte un marș de Ciprian Porumbescu: „...Iarba, frunza, floarea crește Pe pămîntu-ntinerii...”

Mihalcu se răsuci pe călcîie și porni spre Filofteia. Se simțea ușor și vesel ca la douăzeci de ani.

N. CULCEA

Vom lupta în strinsă frație pentru victoria socialismului în patria noastră

În acele zile când poporul muncitor din Republica Populară Ungară era amenințat să fie aruncat înapoi cu secole, m-am dus și eu — împreună cu ceilalți scriitori din Tîrgu Mureș — în mijlocul lucrătorilor din fabrici și instituții. Am fost de față la mitingul înflăcărat al muncitorilor de la fabrica „Simó Géza”, am vizitat și alte întreprinderi și mi-am dat seama de minunata maturitate politică a clasei noastre muncitoare.

Zilele pline de îngrijorare au trecut, Republica Populară Ungară stă din nou neclintită în rîndul țărilor democrat-populare, alături de Uniunea Sovietică; în orașele Ungariei viața își recapătă aspectul obișnuit; munca pașnică, creatoare, va face să se vindece cu timpul răniile dureroase ale sufletelor, cu trecerea timpului vor fi alinate inimile cuprinse de doliu. Învișmintele vor fi însă veșnice, ele vor trăi pe veci în amintirea noastră. Clasa muncitoare din țara noastră este puternică și unită în încrederea sa, în devotamentul său față de Partidul Muncitoresc Român; unitatea frățească dintre oamenii muncii maghiari și români, făurită prin muncă comună, este tare ca betonul și nu poate fi spartă de nici o ațîtare naționalistă sau demagogică.

Nenumărați muncitori și intelectuali maghiari și români, devotați cauzei poporului, și-au spus cuvîntul în aceste zile la mitingurile din Tîrgu Mureș, ca și în alte părți ale țării trăgînd concluzia supremă: datoria noastră este să apărăm pacea scumpei noastre patrii, să întărim dictatura proletariatului, cea mai largă democrație pentru mase și cea mai aspră dictatură pentru cei care atentează la interesele poporului — trebuie să urmărim calea partidului nostru într-o unitate și mai strînsă, ca niciodată să nu poată reinvia acele vremuri cînd ațîțarea șovină a dus și pe aceste meleaguri la vărsări de sînge, la o crîncenă asuprire a poporului muncitor.

Adînc îndolaiți, ne îndreptăm gîndurile spre viețile nevinovate, jertfite pe străzile Budapestei, spre eroii comuniști, spre femeile și copiii nevinovați, asasinați mișelește de către bandele fasciste; de pe fundalul negru al doliului se desprinde însă flacăra luminoasă a unei dirize hotărîri: a hotărîrii că noi, oamenii, comuniști și patrioți din această țară ai cărei copii sîntem, vom lupta în strinsă frație pentru a duce la victorie ideea mareașă a socialismului.

PAPP FERENC
scriitor maghiar din R.P.R.

Sub steagul internationalismului proletar

În țara vecină, prietenă nouă și celorlalte țări socialiste, Ungaria, viața își recapătă cursul normal. După zilele grele prin care a trecut, poporul maghiar, condus de partid, a pornit să tămăduiască răniile pricinuite de bandele contrarevoluționare.

Ca niște haite de lupi, bandele fasciste, înarmate și transportate în Ungaria cu sprijinul cercurilor imperialiste occidentale, au pornit să sfîșie pe cei mai buni fii ai poporului maghiar, pe comuniști, pe patrioții care apărau puterea populară.

În ura lor criminală, bandiții contrarevoluționari laolaltă cu criminali de drept comun, pe care ei i-au eliberat din închisori, au înfăptuit orori de nedescris, după tipicul fascist, au împușcat și splunzurat pe comuniști și patrioți, au înmormîntat de vii oameni nevinovați, au ucis bătrîni și au asasinat prunci în leagăn. Fasciștii ținteau departe: să întoarcă roata istoriei, să frîngă puterea populară, să dea înapoi pămînturile moșierilor și fabricile patronilor, să restaureze puterea capitaliștilor și groșilor în Ungaria.

La cererea guvernului ungar revoluționar muncitoresc-țărănesc, trupele sovietice au ajutat forțele patriotice din această țară să înlăture primejdia fascistă care amenința să gîtuie puterea populară și să restaureze capitalismul în Ungaria. Bandele criminale de contrarevoluționari nu erau numai dușmanii poporului maghiar. Ele erau dușmanii păcii, ai frăției între popoarele socialiste, ele voiau să semene vrajbă între popoarele vecine și prietene.

De aceea, glasul popoarelor din lagărul socialismului, ca și al oamenilor dornici de pace de pretutindeni, a înfierat cu hotărîre rebeliunea fascistă din Ungaria și și-a exprimat satisfacția atunci cînd poporul maghiar a restabilit ordinea și a lichidat bandele contrarevoluționare. Prietenii poporului maghiar au fost alături de el în lupta pe care a purtat-o în acele zile. Mitinguri de masă, scr.sori de îmbărbătare către poporul frate maghiar, i-au arătat acestuia că nu e singur în bătălia pe care a dus-o. Iar apoi, la apelul guvernului re-

voluționar muncitoresc-țărănesc maghiar țările socialismului au răspuns frățește, dînd poporului maghiar ajutor în medicamente, produse alimentare și industriale. Căci, așa cum spune proverbul, „prietenui, la nevoie se cunoaște”.

Cercurile reacționare, imperialiste, din apus au ridicat glasul, au trecut la fapte, mînit — vezi doamne — să ajute Ungaria. Postul de radio american „Europa liberă” a dirijat și a instigat întreaga activitate fascistă în zilele rebeliunii din Ungaria. Și, după cum recunosc înseși autoritățile americane, centrala acestui post de radio este chiar la New York. Avioane ale unor puteri occidentale au transportat fasciști unguri din străinătate în Ungaria. Perfidia imperialiștilor, care sperau în restaurarea capitalismului în Ungaria, a mers pînă acolo încît au trimis în pachetele de medicamente armament pentru fasciștii unguri. Adenauer, care a refuzat ani de-a rîndul reluarea relațiilor cu Ungaria popu-

lară, s-a declarat imediat de acord cu stabilirea de relații cu un guvern reacționar ungar. Căpeteniile fasciste și reacționare, răsărîte peste noapte în Ungaria, aveau legături strînse, erau instigate și conduse de cercurile imperialiste din apus. Iar cînd rebeliunea a fost înfrîntă, unii dintre conducătorii ei s-au refugiat la ambasada americană din Budapesta. Aceasta este „prietenia” puterilor imperialiste față de Ungaria, față de poporul maghiar.

...Către Budapesta, către Ungaria prietenă se îndreaptă acum convoaie de alimente și medicamente trimise de toate țările socialiste. O dată cu ele, sentimentele calde, de dragoste și frăție ale sutelor de milioane de oameni ce alcătuiesc frontul socialismului și al păcii, mai unit și mai trainic decît oricînd.

Iar schelălăielile și urletele de la diferitele posturi de radio occidentale vădese că lovitura care a fost dată planurilor imperialiste a fost necruțătoare.

I. DRAGOMIRESCU

Atrocitățile bandelor contrarevoluționare din Ungaria

Bandele teroriste contrarevoluționare au săvîrșit fărădelegi de neînchipuit în Ungaria. În zilele sîngeroase din ultimele zile ale lunii octombrie și primele din noiembrie, bandele au trecut la o adevărată vînațoare de oameni, făptuind crime odioase. În fotografie: una din crimele nelegiuite ale bandelor contrarevoluționare. După ce a fost torturat pînă și-a dat sufletul, bandiții au implîntat în gura acestui patriot ungar o baionetă, iar pe pieptul victimei au așezat un tablou cu chipul lui Lenin.

Trupele invadatoare să părăsească de îndată Egiptul!

În Egipt luptele au încetat. Astfel a fost obținut un prim pas însemnat spre restabilirea păcii în această parte a lumii.

Glasul puternic al opiniei publice n-a putut fi nesocotit pînă la urmă de către agresori. Ca urmare a dezlănțuirii agresiunii, guvernele englez, francez și israelian și-au atras dreptul tuturor popoarelor lumii. Condamnarea agresorilor a fost făcută cu toată vigoarea și de către sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. Dar agresorii au mers pînă a încălca hotărîrile acestui suprem for internațional. Poziția fermă, nobilă a Uniunii Sovietice, care s-a ridicat cu hotărîre în apărarea cauzei drepte a poporului egiptean și a înfierat cu toată asprimea pe agresori, i-a silit pe aceștia să înceteze ostilitățile împotriva Egiptului.

Încetarea focului n-a înlăturat însă primejdia care amenință suveranitatea Egiptului, libertatea popoarelor arabe, liniștea în Orientul Apropiat și Mijlociu. Trupele invadatoare se găsesc încă pe teritoriul egiptean. Agresorii nu-și ascund planurile lor de a se menține multă vreme în Egipt, folosindu-se de diferite motive, lipsite de orice temei. Mai mult, cercurile imperialiste care au dezlănțuit războiul de agresiune împotriva Egiptului sînt în stare să reînceapă luptele armate împotriva Egiptului.

Omenirea iubitoare de pace și libertate cere ca neîntîrziat trupele invadatoare să părăsească teritoriul Egiptului. Demonstrații de masă în sprijinul luptei drepte a poporului egiptean au loc în U.R.S.S., India, Indonezia, în țările arabe și în multe țări ale lumii. Numeroși cetățeni sovietici s-au arătat gata să participe ca voluntari la lupta pentru independența

poporului egiptean, dacă nu se va pune capăt agresiunii împotriva Egiptului. Guvernul chinez a hotărît să pună la dispoziția Egiptului, în mod gratuit, 20 milioane franci elvețieni. La Pekin s-a înființat un Comitet popular chinez de sprijinire a Egiptului în lupta împotriva agresiunii. Acțiuni de sprijinire a luptei poporului egiptean împotriva invadatorilor se desfășoară pe larg și în alte țări.

Bucurîndu-se de sprijinul unanim al popoarelor, poporul egiptean este hotărît să-și apere independența cucerită nu de mult. „Egiptul — a subliniat cu țările într-o cuvîntare președintele Nasser — nu va deveni niciodată, repet, niciodată, din nou o colonie britanică sau franceză. Sîntem gata mai curînd să murim pînă la unul decît să vedem țara noastră aservită unei puteri străine, indiferent care ar fi ea”.

Cea de a 11-a sesiune ordinară a Adunării Generale O.N.U.

Adunarea Generală a O.N.U. își desfășoară cea de a 11-a sesiune ordinară.

Actuala sesiune ordinară s-a deschis într-o vreme cînd situația internațională s-a înrăutățit din nou. De unde în lume se creează în început de destindere și colaborare pașnică între popoare, anumite cercuri imperialiste nemulțumite de acest climat favorabil păcii au pus la cale agresiunea împotriva Egiptului și complotul bandelor contrarevoluționare din Ungaria. Nu mai încapă nici o îndoială că aceste acțiuni criminale au fost dirijate de aceleași cercuri reacționare apusene care-și vedeau pierdute rînd pe rînd pozițiile și zădărnice încercările de a domina lumea. De felul cum cea de a 11-a sesiune va reuși să slujească slăbirii pe mai departe a încordării în lume și nu înrăutățirii ei — așa cum țintesc să-i îndrepte lucrările aceleași cercuri reacționare vinovate de actuala încordare — va fi întărit și prestigiul O.N.U. Popoarele lumii cer ca năzuința lor spre pace și colaborare să-și găsească toată înțelegerea și respectul pe tot timpul lucrărilor sesiunii actuale.

Între cele peste 70 de probleme care figurează pe ordinea de zi, Adunarea are de luat în discuție o serie de probleme deosebit de importante. Între acestea se numără curmarea criminalității agresive a coloniailor împotriva Egiptului, reglementarea problemei dezarmării și interzicerii armelor de ucidere în masă, problemele algeriană, cipriotă și o serie de alte probleme în legătură cu lupta de eliberare a popoarelor coloniale. Un loc deosebit îl ocupă problema restabilirii drepturilor legitime ale R. P. Chineze în Organizația Națiunilor Unite. Nu mai poate fi tolerată situația anormală ca cel mai mare stat din Asia să fie împiedicat să-și trimită adevărații săi reprezentanți la O.N.U.

Țara noastră participă pentru prima dată la lucrările unei sesiuni ordinare a O.N.U. Așa cum a afirmat-o și poziția fermă și demnă a reprezentantului nostru în sesiunile extraordinare ce-au precedat sesiunea ordinară, delegația țării noastre va depune toate străduințele ca, alături de alte delegații, să-și aducă întreaga sa contribuție la rodnicia lucrărilor Adunării Generale O.N.U. în scopul îmbunătățirii situației în lume.

In ziua aceea de sfârșit de octombrie timpul era călduț și mi se gîzează în aer. Intrase în ograda gospodăriei agricole colective „Brazdă Nouă” și mă minunam de hărnicia colectivizatorilor. Cînd, deodată, ajungînd în fața grajdului m-am oprit uimit. Un colectivist tocmai ieșea din grajd, tîrînd după el un animal alb, care semăna oarecum cu un cal. Avea capul mare, urechi lungi și era slab de i se vedeau coastele. Soldul din stînga era teșit de vreo zdrăvăniță lovită, iar cel din dreapta ascuțit ca un cot, ieșea mult în afară. Colectivistul s-a oprit cu calul chiar în fața mea.

— Asta-i calul lui Irodion — mi-a explicat el. — Dacă nu aveți unde să vă afînați șapca, puteți folosi soldul lui cel bun. Este mai strașnic decît oricare alt cuier. Eu, de cîte ori intru în grajd să adăp cail, numai de soldul lui îmi afîrn șapca. În felul asta folosește și el la ceva.

Nu știu de ce, dar parcă mi s-a făcut milă de animalul acela și fără să vreau l-am privit drept în ochii blajini care aveau în ei licăriri de inteligență, și parcă ar fi vrut să-mi vorbească. L-am rugat pe colectivist să mă lase singur cu bălanul. Omul s-a uitat lung la mine, mi-a dat frînghia calului în mînă și a intrat în grajd. Atunci am privit din nou în ochii bietului animal. Și oricît ar părea de ciudat, calul a început să vorbească.

— Sînt foarte amărît — a început el. — Inchipuiește-ți dumneata ce poate simți cineva, chiar cal fiind dacă se vede ajuns de risul tuturor. Și asta mi se trage numai din cauza incorectitudinii stăpînului meu!

— Incorectitudine? — am făcut eu uimit.

— Da, ca să nu o numim altfel. Dar să-ți povestesc despre ce este vorba. În grajdul săteanului Ion Irodion eram trei capete, (asta ca să nu mai vorbim de trup) eu și două vaci. Vacile mai căpătau cîte ceva de mîncare pentru că din

cînd în cînd mai dădeau și cîte o picătură de lapte, dar eu pentru ce era să primesc?

Intr-o zi intră în grajd împreună cu nevastă-sa și spune: „Trebuie să îngrășăm puțin vitele, căci dacă le ducem la tîrg, așa slabe cum sînt, nu le cumpără nimeni. După ce le vindem, mă înscriu în colectivă. Colectiva are să-mi dea vatră pentru casă și bani cu împrumut ca s-o fac. Apoi vom vedea noi. Nevastă-sa l-a întrebat: „Dar cînd intri în colectivă nu trebuie să te duci și

tu măcar cu o vită?” „Ce vită?” s-a mirat el.

Cîteva zile am mîncat pe rupte, dar de îngrășat nici vorbă. Bine spuneți voi oamenii că porcul nu se-ngrășă în ajun! Așa că atunci cînd ne-a dus la tîrg, și eu, dar și colegile mele la grajd, eram cu toții slabi. Pînă la urmă un om necăjit a cumpărat vacile, dar de mine rîdeau toți. Neputînd să mă vîndă m-a adus la colectivă; el a căpătat loc pentru casă și bani cu împrumut, iar eu

am ajuns de risul tuturor. Nu sînt folosit decît ca un cuier. Cum vine cineva în grajd, își pune șapca pe soldul meu cel bun și ride. Spune și dumneata, cum să nu fiu amărît?

— Dar Irodion nu-i în colectivă?

— Este cu numele. A luat loc de casă, 10.000 lei împrumut și gata. N-a venit nici măcar la însămînțări. Ba să nu mint, — rectifică bălanul — a fost alaltăieri pe aici.

— Zău, a venit la lucru?

— La lucru? Nu-l cunoștil S-a dus la președinte și l-a întrebat: „Tovarășe Kirr, dar lemne de foc pentru colectivăști nu dați?” Președintele s-a uitat la el și i-a răspuns cam în doi peri:

— Lasă tovarășe Irodion, cînd o fi frig trimitem noi cîteva colectivăști ca să-ți faci focul; doar n-ai intrat în colectivă ca să te spețești cu muncă!

Bălanul a tăcut. În clipa aceea grăjdarul tocmai se apropia.

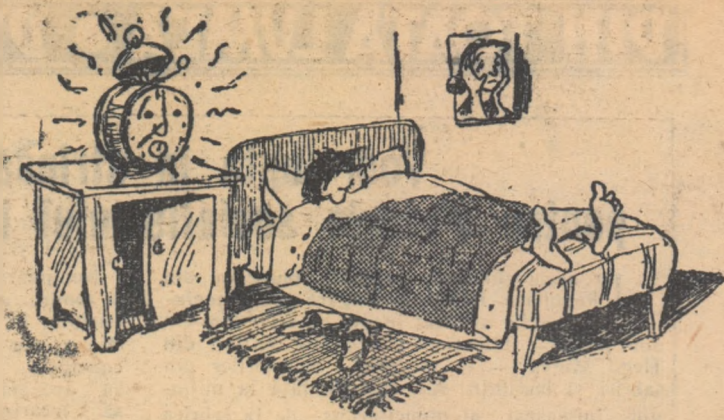
— Pot să-l duc la grajd, tovarășe? — m-a întrebat el.

Amuțit de povestea calului, am dat din cap afirmativ; bălanul a clipit din ochi ca și cînd ar fi voit să mai adauge ceva.

— Te rog să nu scrii nimic despre cele povestite de mine. Ar fi rușinos pentru un om care a fost cinstit cu numele de colectivist, și apoi să nu cumva să afle ce spune Statutul model al gospodăriilor agricole colective despre astfel de afaceri că mă dă la tăbăci!

M-am uitat după el cum își legăna cînd soldul teșit, cînd soldul cuier, și m-am gîndit să fiu discret și să nu pomenesc despre numele calului lui Ion Irodion din Apoldul de Sus, raionul Sebeș.

MIHAIL POP

Istețul

Ceasul lung a firîit:
— Încă nu mi te-ai trezit?
Dar o mină de pe pat,
S-a întins și l-a-nhățat.

Și-ntr-o clipă cel certat,
Sub saltea l-a pitulat.

Acum doarme liniștit,
...Zice că l-a păcălit.

Intîlnire

Cu aer de cucoană mare,
leșise Lenea la plîmbare,
Și intîlnind un gospodar
Mergînd pe drum, cu pasul rar,
L-a întrebat de vrea să-i fie
Pe-un timp mai lung, tovarășie.
Uitîndu-se-ncruntat la Lene
Drumețul strînse din sprîncene;
— Ferește-te din drumul meu,
Cît nu e vai de capul tău!
Știu eu pe unu-n sat la noi,
Cu care-ai face trai de soi...

Atunci, cumătra a oftat:
— De-acolo vin! M-a alungat.

Gunoii

E cald și aburește sfînd
grămadă,

În dosul grajdului, de-atîția
ani.

Împrăștiat pe cîmp, ar face
bani,

Dar gospodarul n-are timp
să-l vadă.

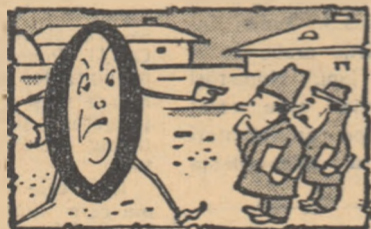
O fi avînd dreptate, într-un fel;
Găinile ce-ar face fără el?

ION RUȘ

Prin raionul Costești — regiunea Pitești

EPIGRAMME

La ultima sesiune a sfatului popular din Isvoru, deși au fost invitați, învățătorii au lipsit nemotivat.

La sesiunea de la stat
Lipsirăți toți nemotivat
Și pentru asta, drept urmare,
Ați luat zero la... purtare.

Constantin Jianu, directorul gospodăriei agricole de stat din Isvoru, nu contabilizează iazul de pește al gospodăriei.

Directorul de la Gostat
Te la cu gura pin' te amefeste;
De-i zici de iaz necontabilizat
El tace, face, tace ca un... pește.

Nicolae Ciocirlan, vicepreședintele cooperativei din Silișteni, ține de multă vreme uneltele agricole stricate a cooperativei, în curtea chiaburului Radu Rădulescu.

E grijuliu, se știe — Ciocirlan
Căci grapele le-a pus să odhnească
În apa ploii, mai acum un an,
Sub bună pază... chiaburească.

Veloiu Marin, colector în comuna Humele, umblă în permanență amețit de băutura.

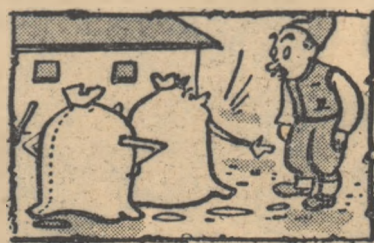

Marin Veloiu nu e un om de rînd,
Că-l poartă murgul numai în spinare,
Dar chiar și dobitocul zice-n gînd:
— Ți-a cam căzut rachiul în... picioare.

Doctorița Viorica Marlînovici din Silișteni doarme toată ziua, iar noaptea munca ei se rezumă la băutul alcoolului de la dispensar.

Ea ziua doarme dusă și visează
Căci toată noaptea face muncă grea:
la spirtul alb și nu îl diluiază.
Ci-l toarnă-n eprubetă ca să-l... bea.

Lui Gheorghe Panait din comuna Cornăești, care a însămințat griul foarte tirziu anul trecut. La recoltare a strîns puține bucate.

De vrei la anu' iar puține boabe
De pe pămîntul tău s-aduni,
Însămînțează iarăși, griul
Ca și-n trecut, pe la Crăciun.

SCRISORILE LUI ILIE

Am tras cu urechea și am ascultat toată sfa-da dintre doctor și nevastă-sa.

— Mă, doctor ești tu, sau papă-lapte? De ce te porți cu mînuși?

— Cu cine?
— Cu țărani. Ți-am mai spus...
— Bine, scumpa mea dulce, dar legea...
— Ce lege? Legea eu o fac. Dacă vine un țaran să-i vezi calul, îl taxezi; chiar dacă te uîți în ochii calului, fără să pui mîna pe el, îl arzi cu 5 lei. Înțeles?

— Înțeles, scumpa mea Aurelia, înțeles.
Mă car de la poarta cu sfa-da și bat ulițele Recei. Către seară întîlnesc doi săteni. Fiecare avea calul lui și-l ducea de căpăstru. Amîndoi erau minioși; mă țin de ei și-i aud:

— Ai văzut ce Evă are doctorul veterinar?
— Dacă n-ai 5 lei, îți moare calul.

Da' am zis eu către mine: „Ilie, nu pleci din Recea pînă nu faci o poznă cu chestia asta”. Am vorbit eu cu cine a trebuit, am stat o noapte, am copt poznă în capul meu și dimineața am zămislit-o și apoi am zugrăvit-o pe cinci hîrtii mari, cit fața de masă, pe care le-am lipit pe ulița mare, ANUNȚ:

Eu, Aurelia Cota, soția doctorului veterinar din Recea, mustrîndu-mă conștiința pentru încălcarea legilor în vigoare privind asistența dobitoacelor, decretz:

De azi înainte toți țărani din Recea pot să vină la vizita medicală cu vitele fără să plătească vreun leu.

A doua zi să fi văzut dumneata ce de oameni s-au adunat la dispensar. Au venit oamenii cu boii, cu vițeii, cu caprele, cu cail, Eu, în urma lor. Cînd a văzut doamna Aurelia ațîța popor, tare s-a mai bucurat. A numărat toate vitele. Am văzut cum făcea o socoteală, înmulțea pe 300 cu 5. Ea rise veselă către țărani:

— Ei, vedeți, acum aveți bani!

Da' eu de colo:

— Am plătit eu pentru toți. Și-l bag sub nas decretul pe care l-am zămislit.

Se uită doamna Aurelia la mine îngîndurată și mă întreabă:

— Dar dumneata cine ești?

— Ilie Poznașu.

Dumneaei a suspînat, țărani s-au bucurat, doctorul n-a zis nimic, iar eu am pornit să dau povestea la gazetă.

ILIE POZNAȘU